

Verder denken over duurzaamheid, zingeving en talentontwikkeling

‘Goed rentmeesterschap is een opdracht’. Het is de missie van DWA Installatie- en Energieadvies, waarvan Jaap Dijkgraaf (49) algemeen directeur is. Alles staat er in het teken van duurzaamheid, in het eigen bedrijf en bij de opdrachtgever. “Die zingeving in m’n werk vind ik heel mooi.”

Na de HTS en de militaire dienst kwam Jaap Dijkgraaf in 1989 bij GTI in aanraking met installatietechniek en energie. “Een heel boeiend vak, waar veel wiskundige vraagstukken bij komen kijken. Daar houd ik van.” Om zich hier verder in te bekwamen volgde hij een driejarige post-hbo Installatietechniek. Het zou de eerste worden van een hele serie leergangen en colleges. “Ik vind leren leuk, het is voor mij een soort ontspanning.”

Geleidelijk aan kreeg Dijkgraaf het gevoel dat het leven uit meer bestaat dan techniek en geld verdienen. Net in die tijd, het was 1996, kwam hij Klaas de Wit tegen, van De Wit Adviesbureau, nu DWA. “Klaas de Wit had een duidelijke visie op hoe het verder moet met de wereld, hoe we het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van CO₂ kunnen verminderen. Verduurzamen dus. Dat sprak mij enorm aan en ik ben overstapt naar DWA.”

“Het was toen een bedrijf van 23 man dat flink ging groeien. En ik groeide mee. In 2008 hebben we met vier man het bedrijf overgenomen. We zijn nu met circa honderd mensen en hebben vier vestigingen.”

Verder denken tijdens de G8 van de Filosofie

Op vrijdag 18 april vindt in de Beurs van Berlage de G8 van de Filosofie plaats. Acht grote denkers uit de hele wereld discussiëren die dag over ‘vooruitgang’, over nut en noodzaak, mens en techniek en bijvoorbeeld de rol van onderwijs. Dijkgraaf hoopt dat tijdens deze G8 ook de vraag aan de orde komt welke behoefte wij ons nog kunnen veroorloven. “Dat is geen nieuw vraagstuk, maar we zijn er denk ik nog niet uit.”

“Neem de mobiele telefoon. Die is niet ontstaan vanuit een behoefte, een geconstateerd probleem. Het was een technologische ontwikkeling en bij de introductie werd ons beloofd dat we nu altijd en overal bereikbaar zouden zijn. Maar inmiddels is die belofte een vereiste geworden.”

“Je hoort tegenwoordig gelukkig wel steeds vaker de ‘waarom vraag’. ‘Waarom heb ik eigenlijk een auto nodig?’ Het gaat om mobiliteit, niet om het bezit van een auto. Geleidelijk lijkt ‘zijn’ belangrijker te worden dan ‘hebben’. Een boeiende ontwikkeling met grote consequenties.”



< Jaap Dijkgraaf (49)
Algemeen directeur
DWA Installatie- en Energieadvies

Verduurzamen als zingeving in je werk
Bij DWA werken ingenieurs die vanuit een persoonlijke overtuiging en passie de wereld duurzamer willen maken. “Aan sollicitanten vraag ik altijd waarom ze dat willen en ik krijg dan verschillende antwoorden. De een wil dat zijn kinderen in net zo’n mooie omgeving opgroeien als hij- of zijzelf, een ander doet het vanuit een bepaalde ideologie of vanuit een joods-christelijke achtergrond.”
Dat laatste geldt ook voor Dijkgraaf. “In het prachtige van de schepping ligt volgens mij een opdracht. We mogen de aarde uiteraard gebruiken, maar moeten hem niet slopen. Daarom ben ik in mijn dagelijkse werk met verduurzaming bezig en die zingeving in m’n werk vind ik heel mooi. Ook in de organisatie krijg je door deze passie een cultuur van gedrevenheid.”
Dat duurzaamheid geen loze kreet is, blijkt uit diverse zaken. Zo presenteert DWA elk jaar een groen jaarverslag, waarin bijvoorbeeld wordt vermeld hoeveel minder CO₂ het bedrijf heeft uitgestoten vergeleken met het gemiddelde bedrijf in de markt of hoeveel autokilometers er zijn gemaakt. Er wordt fair-trade koffie en thee geschonken en uiteraard zijn de vestigingen energiezuinig gebouwd. “Tot 2008 was ons CO₂-neutrale kantoor in Bodegraven het meest duurzame kantoor van Nederland.”
Goed rentmeesterschap gaat verder dan het eigen bedrijf. Zo helpt DWA met de ontwikkeling en bouw van een duurzaam hospice in Chipata, Zambia. Daarbij worden lokale mensen ingezet en de uiteindelijke bedoeling is om in Afrika meer van dit soort huizen op te zetten. Op een bedrijfsmatige manier.

Verschillende perspectieven op de werkelijkheid
“Terwijl ik bezig was met het vorm geven aan de ontwikkeling van DWA en het verduurzamen van de wereld, realiseerde ik me dat je het met de techniek alleen niet redt. Ik kwam in aanraking met adviesvaardigheden, de wereld van de sociale psychologie en ook met filosofie. Daar leerde ik hoe je vanuit verschillende perspectieven naar de werkelijkheid kunt kijken. Dat was een eye-opener, want voor een techneut bestaat er maar één werkelijkheid.”
“Kijk, een techneut is opgeleid om ergens een oplossing voor te bedenken. Maar als je niet kunt doorgronden wat de werkelijkheidsbeleving van de opdrachtgever is, zou je wel eens met de verkeerde oplossing kunnen komen. Je moet dus zoeken naar de vraag achter de vraag. Technologie is maar een klein deeltje van de complexe wereld van duurzaamheid. Het gaat net zo goed over economie, sociologie of ecologie. Door de filosofie en de sociale psychologie erbij te betrekken kun je die werelden uit elkaar trekken, apart bekijken en opnieuw verbinden. Op die manier probeer je grip te krijgen op de complexe werkelijkheidsperspectieven.”
De belangstelling voor filosofie is onlosmakelijk verbonden met Dijkgraafs leven en werken. Zo heeft hij geleerd dat het ongelooflijk belangrijk is om in een organisatie die met nieuwe dingen bezig is, met elkaar in dialoog te gaan over de interpretaties van de werkelijkheid: hoe kijken we ergens naar? Zo ontstaan er uit interactieprocessen nieuwe werkelijkheidsbeelden.
“Het verleden met zijn verworvenheden en de problemen die de toekomst in petto heeft, staan met elkaar op gespannen voet. Wij, in het heden moeten beslissingen nemen, en dus moet je met elkaar in dialoog kunnen zijn over verschillende zienswijzen. Wat is duurzaamheid, hoe gaan we dat realiseren? We weten dat doorgaan op dezelfde weg vroeg of laat tot een doodlopende weg leidt.”



Talent en Organisatieontwikkeling
Bij DWA was Dijkgraaf op zoek naar de mogelijkheden van talentontwikkeling. Want opdrachten kwamen net als bij andere bedrijven niet meer vanzelf binnen rollen. Het bedrijf moest de boer op om de gebouwde omgeving te verduurzamen. Dat betekende dat er andere talenten aangesproken moesten worden. Net op dat moment hoorde Dijkgraaf een presentatie over talentontwikkeling van Michiel Schoemaker. “Precies waar we bij DWA mee bezig waren. Kort daarop kreeg ik een mail met de aankondiging van de leergang Talent en Organisatieontwikkeling van AOG School of Management met als kerndocent dezelfde Michiel Schoemaker.”
Dijkgraafs visiedocument ging over ‘organisatie- en talentontwikkeling, van ingenieur naar ondernemer’ en sloot dus precies aan op zijn eigen bedrijf. “Voor ik aan de leergang begon was mijn vraag: hoe kun je mensen zo faciliteren dat ze weten wat hun talenten zijn en hun sterke punten? Hoe koppel je passie, talent en resultaat? Je leest erover, volgt eens colleges, maar met deze leergang kwamen al die losse puzzelstukjes op zijn plek. En wat je erbij krijgt zijn de netwerken. Met bepaalde docenten heb ik nu ook zakelijke contacten.”

TEKST > **JEANETTE VAN DITZHUIZEN**

Startdata 2014	
dinsdag 8 april	Leiderschap in Management
donderdag 24 april	HR- Strategie
woensdag 7 mei	Talent en Organisatieontwikkeling
donderdag 15 mei	Public Strategy Course
donderdag 15 mei	Excelleren in Onderwijsbestuur
woensdag 21 mei	Strategisch Leiderschap
donderdag 22 mei	Psychologie in Organisaties
dinsdag 3 juni	Bestuurlijk Leiderschap
woensdag 4 juni	Leiderschap in Duurzaamheid
zondag 29 juni	Summer Academy
dinsdag 9 september	Bedrijfskunde en Leiderschap (Groningen)
woensdag 10 september	Bedrijfskunde en Leiderschap (Leusden)
vrijdag 19 september	Master of Facility Management & Vastgoed
maandag 27 oktober	Organisatie, Zingeving en Ethiek
donderdag 13 november	Merkmanagement

Proefcollege bezoeken?
Kijk op **www.aog.nl**